

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Dominica XXVI. post trinit.

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

518.
DOMINICA XXVI. POST TRINIT.

Evangelium Matth. 25, v. 31. -- 46.

EXORDIUM.

Iohannes Damascenus memorabilem historiam recenset, de Rege quodam, ejusque fratre. Rex ille continuo sibi ob oculos posuit diem extremi iudicii, ideoque subtristis & mœrens incessit. Frater ipsum commonuit, ut profligato mœrore lætitiã ostenderet, siquidem nullam causam tristitiã haberet. Rex illi tum quidem nullum responsum dedit. Paucis verò diebus elapsis, Rex præconem misit, qui ante ædes fratris buccinã signum daret, quod in Regno illo mortis signum fuit. Cum Præco id fecisset, & frater sonitum tubæ percepisset, totus exhorrescebat, putans, se à Rege morti adjudicatum. Lugubri ergò veste indutus, consternatus ad Regem pergit, ad cuius genua provolutus orat, ut vitam sibi donaret: non enim sibi constare, quãnam re capitis reus factus esset. Cui Rex: Mi frater, tu tantoperè pertinuisti sonitum buccinæ, qui tamen nihil deliquisti, quod morte dignum esset; Et ego non animo perturbato essem, cuius aribus tuba extremi iudicii semper insonat, qui exploratum habeo, quod indies imò momentaneè Deum meum, multis peccatis offenderim? Itcirco ne ludibrio me habeas, si in contemplatione iudicii ultimi, omni mundano gaudio renunciem, & vitam meam in perpetuo mœrore transigam.

Laudabile factum Regis, quo fratrem à securitate detertere voluit! Est autem hic Regis frater imago filiorum huius seculi, qui de iudicio ultimo parùm solliciti, omni tristitiã valedicunt, & in delitiis terrenis se recreant, non secus ac si fœdus percussissent cum morte, & cum inferno pactum fecissent, Esa. 28. v. 15. hi terrendi sunt die extremi iudicii, qui est dies tubæ & clangoris, Soph. I. v. 16. ubi Filius Dei in tubã Dei descendet de cælo, 1. Thes. 4. v. 16. & nos ad tribunal suum citabit: idque eo fine, ut securi isti homines à vano mundi gaudio absterreantur, ex adverso verò cœlestia semper sollicitè querant.

Eò collinearunt Majores nostri, ideoque Evangelia nonnulla in Ecclesia Dei tractanda ordinarunt, in quibus doctrina extremi iudicii paulò plenius continetur, quò verbi Ministri ansam haberent, sapius diem ultimum inculcandi, & sonitu ultimæ tubæ homines terrendi, ut sic timore percussi, in se descenderent, & per seriam pœnitentiã vitam emendarent.

Nos instituti nostri memores videbimus

- I. Triplicem Querelam,
- II. Triplicem Medelam.
- III. Triplicem Cantelam.

Exege-

Exegesis.

Cum terrenum iudicium agendam est, iudex paratus, tribunal collocatum, & iudex sessum capit, nihil tamen geri potest, nisi partes citentur & appareant. Iudicium extremum quam proximè instat, iudex constitutus est, Actor. 10. v. 42. thronus paratus, Psal. 9. v. 9, unde partes in procinctu stent, ut si citentur, promtè compareant. Processum verò huius iudicii præfens Pericope delineat.

Querela respicit

I. Omnium hominum coràm tribunali congregationem. Ita enim Servator: Et congregabuntur ante eum omnes gentes: cum quo consentit Paulus, Rom. 14. v. 10. & 2. Cor. 5. v. 10.

Hæc verba semper recordamini, Vos mei! Mundanum iudicium ubi exercetur, reus coràm iudice appareat necesse est: sic & iustitiæ, veritati & sapientiæ Christi congruum, ut, sicut ipse in forma visibili compariturus est, ita & omnes homines eum intueantur, & ad tribunal ejus sistantur.

Hæc congregatio omnium rigorosissima erit. Rigorosa quidem fuit, ubi inter tonitrua & fulgura, & clangorem buccinæ vehementius perstreptentis, lex promulgata fuit, Exod. 19. v. 16. & Moses congregata omni turba filiorum Israel, dixit ad eos: Hæc sunt, quæ iussit Dominus fieri, Exod. 35. v. 1. verum ejusmodi conventus nunquam fuit, qualis die novissimo futurus est. Hinc Augustinus: Deus ostendit potentiã suam in creatione, Sapientiam suam in gubernatione, misericordiam suam in reparatione, iustitiam suam in iudicio.

Hoc luculentius patebit, si iudicia terrena & ultimum conferamus, convenientiam & disconvenientiam illorum contemplantes.

Coràm iudicio mundano reus sistitur, & iudicis ante oculos versatur: Idem fiet die ultimo, ubi omnes nos non quædam sistemur ante tribunal Christi, Rom. 14. v. 11. Vide 23. v. 33, 35. Sed magna hîc diversitas: Hîc enim homo à terrenis modò iudicibus citatur: ibi verò sistetur in conspectu SS. Triados, coràm omnibus Angelis, & electis. In memetipso iuravi, mihi curvabitur omne genu, ait Dominus, Esa. 45. v. 23.

Si quis in hoc mundo comparere veretur, Magistratus eum in loco competenti sistit: Homines, præcipuè impii, libenter evitent hoc iudicium: ast quia iudex est hæreditarius in omnibus gentibus, Psal. 82. v. 8. Dominus super opera digitorum Dei, Psal. 8. v. 4. mare, terra, omnes tumuli, valles, montes, hiatus, foveæ exhibebunt vivos & mortuos.

Abcondere quidem se satagent, in speluncis & petris montium, à facie sedentis super Thronum, & ab irâ Agni, Apoc. 6. v. 16. Verum frustra. Montes, colles, & petrae sicut cera fluent, à facie Domini: à facie Domini omnis terra, Psal. 97. v. 5.

In hoc mundo multi fugâ sibi consulunt, aliorum se conficiunt, & hoc modo iudicium declinant. Verum nec hoc ibi locum habebit. Oportet omnes *Phariseorum*, 2. Cor. 5. v. 10. Iudex enim omniscius & omnipræsens est, Sir. 23. v. 28. Psal. 139. v. 2, & seqq.

Hinc

Hinc nemo fugâ dilabi poterit. Non fugiet velox, nec salvari se putet fortis, Jer. 46. v. 6. Amos 2. v. 15. Nunquid Deus è vicino ego sum, dicit Dominus, & non Deus è longe? Si occultabitur vir in absconditis, & ego non videbo eum, dicit Dominus, nunquid non cœlum & terram ego impleo, Jer. 32. v. 23. Sir. 16. v. 15. 18.

Inferuat hoc debortationi vestra, Vos mei! ut quilibet peccatis renunciet. Nescis, quam meticulosa res sit ire ad iudicem, dicit Plaurus. Nemo enim ab hac congregatione immunis erit, quod omnes iniustitiæ operatotes probè observent.

Demosthenes olim meretricio Laidis amore incensus, cum nimium quantum illa posceret, dixit: Tanti pœnitere non emo. Id multò æquius Christiano considerandum, Eccl. 11. v. 10. nemo hîc effugiet, quidni ergo peccatis valediceret?

II. Impiorum à piis separationem, de quâ Servator: Et separabit eos ab invicem, sicut pastor legregat oves ab hædis: & statuet oves quidem à dexteris suis, hædos autem à sinistris. Per oves intelligit pios, per hædos verò impios: sicut igitur oves & hædi interdum promiscuè pascuntur, vesperâ verò ingruente separantur: Ita & in hoc mundo pii & impii promiscuè degunt, verum mundi vespera irumpente & ipsi segregabuntur.

Per dextram in Scripturis bonum, per sinistram verò malum intelligitur. Cor sapientis in dextrâ ejus, & cor stulti in sinistra illius, Eccl. 10. v. 2. Dextera significat felicitatem & latitiam: Sinistra vero infelicitatem & tristitiam. Quia igitur pii bonum elegerunt, idèò à dextris quoque sistentur: impii malum elegerunt, pro-

pterea à sinistris collocabuntur. Iudex in medio residet, utrinque magna catervâ stipatus.

Hic promiscuè vivunt boni & mali. Ecclesia similis est lagenæ, missæ in mare, & ex omni genere piscium congreganti, Matth. 13. v. 47. Cain & Abel in una domo habitant, Gen. 4. v. 1. 2. Jacob & Esau in eodem utero concluduntur, Gen. 25. v. 24. Lazarus & Epulo unam civitatem incolunt, Luc. 16. v. 19. Pharisæus & Publicanus idem templum frequentant, Luc. 18. v. 10. Petrus & Judas uni mensæ accumbunt, Luc. 22. v. 14. Hic separari non possunt. Non ex cultu Dei externo: huic enim intersunt, tam impii quam pii, tam hypocritæ, quam sinceri Christiani: non ex fortunâ exteriori, sunt enim iusti, quibus mala proveniunt, quasi egissent opera impiorum: & sunt impii, quibus talia eveniunt, quasi justorum facta habeant, Eccl. 8. v. 14. pii flagellantur, impii florent, Psal. 73. v. 5. quodli hîc florentes pios, & calamitosos impios pronunciat, improbi verò bearentur: Verum in adventu Domini accuratè distinguentur pii & impii, oves & hædi, & omnes suo loco collocabuntur. Hic Dominus, ut est omniscius, cujusque cor introspiciet, & ita iudicabit in iustitia, Act. 17. v. 31.

Sicut igitur distincti stabunt, ita etiam dissimili affectu erunt. Pius jucundum erit, à dextris Christi stare, & cum Augustino exclamabunt: O gaudium super omne gaudium, vincens omne gaudium, extîâ quod non est gaudium! Hebr. 12. v. 23. Impiis verò terrificum. E colloca-tione enim à sinistris facillè colligent, quali judi-

cio efficiendi sint. Hinc lamentabile vae ingeminabunt, vae mihi! vae corpori! vae animae!

Theodosius Imperator propter eadem Thessalonicensium ab Ambrosio excommunicatus, lamentabili voce, & largiter profusus lacrymis dixisse fertur: Caelum mihi clausum est. Quantus ergo ejulatus damnatorum erit? Ibi verè dicent: Caelum nobis clausum est in æternum. Obsequissimè Jesu! noli concedere, ut quisquam ex hoc cœtu tormenta inferni sentiat!

III. Impiorum damnationem, de quâ ita verba habent: Tunc dicet his, qui à sinistris erunt: Discedite à me, maledicti, in ignem æternum, qui paratus est Diabolo & Angelis ejus. Et tribuat illi in supplicium æternum. In his verbis Christus ipsis proponit

I. Tristem depulsionem. Ire, inquit Christus, apagete, discedite ex oculis meis, non digni estis, qui me intueamini, aut societatem mecum habeatis ullam. O verbum horrendum! Ibi commovebitur & contremiscet terra, & fundamenta cœlorum concutientur, propter iram judicis, 2. Sam. 22. v. 8.

Magnâ hinc formidine percellentur impij, quando ita à facie Domini abjicientur. Vae illis, si ego discessero, ait Dominus, Ol. 9. v. 12. cum Deo societatem habere est summum bonum, ab eo exclusum esse, summum malum. Deus vita est, Joh. 11. v. 25. manebunt ergo in morte. Deus lux est, Joh. 1. v. 9. manebunt ergo in tenebris. Deus caritas est, 1. Joh. 4. v. 16. ab hac in æternum excludentur.

2. Execranda nominationem. Vocat

enim eos maledictos. O verbum terribile! Maledictum esse, est omnibus pœnis temporalibus & æternis subjectum esse, Deut. 27. v. 15. seqq. Cum Christus maledictionem nostram in se suscepisset, cœpè contristari, mœstus esse & angere, dicens, Tristis est anima mea usque ad mortem, Matth. 26. v. 37. & factus est sudor ejus, sicut guttæ sanguinis, decurrentes in terram, Luc. 22. v. 44. Quid damnati animi habebant, si propter propria peccata maledictione devoentur, quia meritum Christi petulanter pedibus conculcarunt. Nonne angor, pavor & luctus eorum ed major erit?

3. Abjectionem, & quidem in ignem æternum. Per hunc ignem maximi cruciatus & tormenta significantur, quia hic supplicium æternum vocatur. Cremabit quippè non corpora duntaxat, sed & animas damnatorum.

Ignis & æstus languorem afferunt: Multo magis ignis iræ divinæ, qui ardebit usque ad novissima inferni, Deut. 32. v. 22.

Ignis sitim causat, quæ excipit languorem. Ita damnati in inferno siti macerati, ne guttula quidem aquæ, ad refrigerandam linguam suam, potentur, Luc. 16. v. 25.

Ignis exquisitos dolores parit. Quantos dolores, cruciatus quantos sentient damnati flamma infernali undiquaque circumditi? Utiq̃ dolores exquisitissimos sentient in anima, quæ desperabit. In conscientia, quæ illos atrodet. In corpore & omnibus membris, quæ excarnificabuntur. Idque non aliquamdiu, sed in æternum.

4. Damonum associationem. De Regno

caelorum dicitur in Evangelio nostro, quod hominibus paratum sit. At de igne aeterno non dicitur, homini paratum esse, sed Diabolo, & Angelis ejus. Diabolus enim primam lapsus est, & hominem quoque seduxit. At hominibus salus parata est in Christo, si eum verâ fide amplectantur. Hoc quia impoenitentes facere noluerunt, idèd & ipsi angelis & filiis Diaboli accensibuntur, & ita eandem sortem eum illis subibunt. Et hoc ipsum cruciatum eorum augebit, quod à commercio Dei & beatorum exelasi, in terribili hâc societate degent.

Inserviat hoc *dehortationi vestra*. Non ludit hîc Christus, sed serio agit. Non concernit bona terrena, vel vitam temporalem, sed aeternitatem. Christus ita verba sua concepit, ut omnium Epicureorum effugia refellerit. Cogitarent, fortè, Christus misericors est, non abjiciet nos. Sed *ite, ait, maledicti*. Censerent, si maledicti sumus, in locum amœnum relegabit nos. Relegabit, sed *in ignem*, omnium tormentorum exquisitissimum. Existimarent, si in ignem, ille aliquando exstinguetur. Ah *minimè!* inquit enim, *in ignem aeternum*. Opinarentur, sit licet aeternus, tamen tolerabilior erit, pœnâ Diabolorum, à quibus seducti sumus. Nequaquam ait Christus, *paratus enim est Diabolo & Angelis ejus*. Nolite extare: non irridetur Deus, Gal. 6. v. 7.

De Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fluit. I. *Ex judicis notatione*, is hîc vocatur Filius hominis. David ita dicit: Dominus ad judicium paravit thronum suum, Pl. 9. v. 8. Et Pl. 50. v. 6. Deus judex est. Confer,

Hebr. 12. v. 23. Undè colligendum, totam S. S. Trinitatem judicium acturam esse.

Deo Patri expresse adscribitur, Dan. 7. v. 9. & Act. 17. v. 31. Quod verò dicitur: Neque Pater judicat quemquam, Joh. 5. v. 22. id ratione visibilis actus intelligendū est. Spiritui S. quoque judicium tribuitur, dum Spiritus judicii dicitur, Ef. 4. v. 4. Sicuti enim in hoc mundo homines per verbum arguit, Gen. 6. v. 3. Joh. 16. v. 8. ita etiam die ultimò cum Patre & Filio eosdem judicabit. Est enim opus ad extrâ quod omnibus tribus personis commune est.

Quamvis autem tota S. S. Trinitas judicium exercebit: attamen externus actus judicii per Christum *Secundus* exercbitur, ut Evangelium præfens testatur. Vide Joh. 5. v. 23. Act. 10. v. 42. Quod non modò quoad divinam, sed & humanam naturam ei competit, juxtâ quam in nubibus cœli omnibus hominibus conspicuus erit. Hinc dicitur: Pater dedit potestatem Filio judicium facere: quia Filius hominis est, Joh. 5. v. 27. Hoc piis in solacium vergit. Si Moses judex foret, causam haberemus pertinescendi, ille enim in genere, omnes maledictos pronunciaturus esset, qui non permanferunt in omnibus sermonibus legis, Deut. 27. v. 27. Hîc nemo hominum replicare quicquâ posset, omnes enim declinavimus à mandatis & judiciis ejus, Daniel. 9. v. 5. Si hostes Evangelii judices essent, iterum causam timendi haberemus, utpote qui ab executione incepturi, & indicta causa damnaturi nos essent. Sed judex est Christus frater noster, hinc nemo in eum credens animû abjiciat, ipse quippè dicit: Qui in me credit, non peribit, sed habebit vitam aeternam, Joh. 3. v. 16. Est advocatus noster, quis condemnabit Rom. 8. 34. Est

Spon-

Sponsus noster, Hof. 2. 19. Ecce sponsam rejiceret? Est frater noster, Hebr. 2. v. 11. quidni fraterno nos amore amplecteretur? Est amicus noster, Cant. 2. v. 8. qui odio nos haberet? Est Salvator noster, Luc. 2. 11. quomodo salutem nobis denegaret? Est caput nostrum, ecce membra sua repudiaret? Col. 1. 18. Est pastor noster, quomodo oves suas hæc dis adlociaret? Est Jesus noster quidni propter nomen suum nobis gratiã largiretur? Ergo in Domino gaudeamus, & exultemus in Deo, Jesu nostro, Hab. 4. 18.

II. Ex operum misericordie commendatione. Esurivi enim, inquit, & dedisti mihi manducare. Sitiivi & dedisti mihi bibere &c.

Pontificii hic invenisse se putant, non quod pueri in fabã, prætendentes, operibus hic causam meritoriam salutis adsignari. Verum oppidò falluntur. Non enim hic operibus salus tanquam causæ meritorie adscribitur, diversum enim docet Paulus, Eph. 2. v. 8. Rom. 3. v. 28. Rom. 11. v. 6. quo respectu hic vita æterna hæreditas dicitur, quæ tamen meritoria non est: Sed conditio & signum subjecti, eorum scilicet, qui salutem hæreditabunt. Hi illi erunt, qui esurientes cibarunt, sitientes potarunt &c. Quia enim fides, quæ unicuique ex parte nostra salutis apprehendendæ instrumentum, invisibilis est, bona verò opera in sensus incurrunt, utpote per quæ fides se exerit, Gal. 5. v. 6. illa tanquam indicium fidei allegantur, iisque salus adscribitur.

Quod ipsum incitare nos debet, ut & in operibus misericordie exercendis seduli simus. Multi enim adhuc inventuntur esurientes, hos cibemus, multi sitientes, hos potemus, multi hospites & alienigenæ, illis succurramus pro virili, Gal. 6. v. 9.

Quod divites potissimum observent. Nam ut Augustinus ait: *Divites aliarum paupertate probantur.* Propterea necessitatibus Sanctorum communiante, Rom. 12. v. 13.

Hoc est

1. *Aquum.* Frange esurienti panem, Esa. 58. v. 7. Tob. 4. v. 7. 9.

2. *Christianum.* Frustrà sibi de fide blanditur, qui bonis operibus non ornatur, ait Bernhardus. Este imitatores Christi, qui propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopiã vos divites essetis, 2. Cor. 8. v. 9.

3. *Commodum.* Date & dabitur vobis, Luc. 6. v. 38.

4. *Gloriosum.* Hinc commendatur Cornelius, Act. 10. v. 2. 4. Tabæa, Act. 9. v. 36. Tobias, c. 12. v. 12. Mutuò dat Domino, qui miseretur pauperis, & retributionem suam reddet ei, Prov. 19 v. 17.

III. Ex sententia pronunciata quoad electos executione. Justi autem ibunt in vitam æternam, ait Christus. Per justos intelliguntur illi, qui Christum, qui nobis à Deo factus est justitia, 1. Cor. 1. v. 30. verã fide apprehensum sibi applicarunt, ut fides ipsis imputata ad justitiam, Roman. 4. v. 5. Esa. 45. v. 24. eamque ostenderunt in fructibus justitiæ, quæ per Christum Jesum fiunt, in laudem & gloriam Dei, Philip. 1. v. 11. Matth. 5. v. 16. Hi ibunt. Quò verò? In vitam æternam. Ubi vera vita, & abundantia gaudiorum cum vultu ejus, & delectationes in dexterã ejus in æternum, Ps. 16. v. ult. Ibi qui seminant in lacrymis, cum exultatione metent, Ps. 126. v. 5. ibi absterget Deus omnẽ lacrymam ab oculis nostris, Apoc. 21. v. 4.

uuu 2

Ibi

Ibi habitabimus in cœlesti Hierusalem, cuius portæ ex margaritis, plateæ ex auro mundo, tanquam vitro pellucido, v. 21. ed anhelamus, & ita vivamus, ut eò pertingamus. Hoc fieri potest

1. Nos ab impiis separando. Psal. 1. v. 1. 2. Cor. 6. v. 14.

2. *Iustitiam sectando.* Iustri bunt in vitam æternam: Injusti vero Regnum Dei non hereditabunt, 1. Cor. 6. v. 10. Quarite ergò iustitiam ejus, Matth. 6. v. 33. Induite Dominum Jesum Christum, Rom. 13. v. 14. indumentum iustitiæ, Esa. 61. v. 10. vivite iuste, Tit. 2. v. 12. & quæ iusta sunt, hæc cogitate, Phil. 4. v. 8.

3. *Cœlestia desiderando.* Vita æterna est scopus vitæ nostræ, non habemus hîc civitatem permanentem, sed futuram inquirimus, Hebr. 13. v. 4. πολιτεύουµα nostrum est in cœlis, Phil. 3. v. 20. Sursum ergò corda, Col. 3. v. 1. Phil. 3. v. 13.

Inserviat hoc consolationi vestræ in omnibus ærumnis & adversitatibus. Si commortui fuerimus, & convivemus, si sustinemus, & conregnabimus, 2. Tim. 2. v. 12. qui participes sunt in tribulatione, participes quoque erunt in Regno, Apoc. 1. v. 9.

De Adriano Martyrè legimus, quod constantiam Martyrum admiratus, interrogaverit eos: Quid expectatis pro tanto supplicio? cumque ipsi respondiissent: Speramus illa bona, quæ oculus non vidit, auris non audivit, nec in cor hominis ascenderunt, quæ Deus præparavit diligentibus se, 1. Cor. 2. v. 9. ad eò ipsum commortuum fuisse, ut continuo in Catalogum Christianorum se consignari fecerit, & Martyrium sub Diocletiano læto animo sustinuerit. Sic patienter & vos perferte

malum, ibitis enim in vitam æternam, Psal. 126. v. 6.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

1. *Iudicium extremum diligenter expendere.* Quod Servator noster processum extremi iudicii, tam exactè delineaverit, nostri causa factum est. Ibi enim de omnibus operibus, Eccles. 12. v. 14. de omnibus verbis, Matth. 12. v. 36. & de omnibus cogitationibus, 1. Cor. 4. v. 5. Deurationem exspectet, & hoc Christus nobis manifestavit, ut cautè ambulemus, non quasi insipientes, sed ut sapientes, Eph. 5. v. 15.

Hæc consideratio gignit in nobis veram pœnitentiam, relinquit peccatis, & operatur sinceram pietatem. Beatus cyprius, quisquis non sine memoriâ divini iudicii omnia gesserit, ait Hilarius. Et hæc causa finalis est, ut doctrina hæc sedulo inculcetur, quò pœnitentiam homo agat, Act. 17. v. 30.

Quicumque igitur de extremo iudicio sedulo cogitat, peccata odio prosequitur, ut cogitet: Timere Deum & date illi honorem: quia venit hora iudicii ejus. Apoc. 14. v. 7. Hic timor Domini expellit peccatum, Sir. 1. v. 27.

Ex adverso verò gignit veram pietatem. Sic cum Felix Paulum audiret prædicantem, de iudicio futuro, tremefactus est, Act. 24. v. 25.

Sic Cedrenus refert, Bagarim Bulgariae Regem, sola pictura extremi iudicii ad Christianam fidem conversum: quanto verò magis hoc præstabit verbum Dei, quod est potentia Dei ad salutem omni credenti, Rom. 1. v. 16.

Agamus

Agamus Deo gratias, pro gratia sua, quam nobis in Christo exhibuit, quia in omnibus divites facti sumus in illo, in omni verbo, & in omni scientia, 1. Cor. 1. v. 4. 7.

II. *Virtuibus ovium stude.* Hoc enim simile præ cæteris arridet Servatori nostro. Potuisset ille adhibere simile de agricola, qui zizania à tritico separat, Matth. 13. v. 28. de Piscatore, qui malos pisces foras mittit, & eligit bonos in vasa, v. 47. sed simile de pastore & ovibus magis ipsi placeat, præidem siquidem prædixerat: Ego iudicabo inter pecus & pecus, inter arietes & hircos, Ezech. 34. v. 17.

III. *Quod significatur à dextris collocari vis, ovicula Christi sis oportet.*

Ovis est 1. *mansueta.* Sic & tu mansuetudinem amplectere, Eph. 4. v. 12. Matth. 5. v. 19.

2. *Munda.* Tu similiter, sectare sanctam moniam, sine qua nemo videbit Dominum, Hebr. 12. v. 14. 1. Thess. 4. v. 3.

3. *Minime mala.* Sic & tu sis simplex & rectus, ut Jobus c. 1. v. 1. 1. Petr. 2. v. 1.

4. *Simplicitas.* Recte namque tuum, me Christus, gubernat.

5. *Obsequiosa.* Tu similiter: Oves meae vocem meam audiunt & sequuntur me, ait Servator, Joh. 10. v. 27.

6. *Placida.* Coram rudente se obmutescit, & non aperit os suum, Esa. 53. v. 7. Tu quoque patiens in adversis esto, 1. Petr. 4. v. 12. 13.

7. *Fructuosa.* Tu similiter, 2. Corinth. 8. v. 3. 4.

8. *Insignita cruce,* vel alio caractere. Hoc quoque non mirum tibi videatur. Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus, Matth. 10. v. 38.

III. *His proprietatibus qui prædicitur est, à dextris collocabitur, & in vitam æternam ibit.* Christus enim oviculis suis dat vitam æternam, Joh. 10. v. 28.

III. *Opera caritatis exerce.* Sic enim Servator in præsentè Pericope: Esuriivi, & dedistis mihi manducare &c. & addit: Amen dico vobis, quoadmodum fecistis uni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis.

Adhuc hodiè non desunt *miseri*, qui panem propter Deum petunt, & elemosinas colligunt. Exhibe illis opera caritatis & misericordiae, sis cum Jobo pater pauperum, Job. 29. v. 16. Ne nega, quod desiderant, pauperibus, nec oculos viduae fac deficere, cap. 31. v. 16. 17. frange esurienti panem, Esa. 58. v. 7. Id Servator palam prædicabit dicens: Esuriivi, & dedisti mihi manducare.

Occurrunt *hospites, peregrini & exiles*, qui propter Evangelium persecutiones patiuntur, ut Elias, 1. Reg. 19. v. 4. & Amos, cap. 7. v. 12. Imò Christus ipse à Gergesemitanis finibus illorum eiectus, Matth. 8. v. 34. hos recipe in hospitium, & hospitalitatem sectare, Rom. 12. v. 13. Hebr. 13. v. 2. ut Abraham & Loth fecerunt, Gen. 18. v. 2. c. 19. v. 1. id Christus commendabit, dicens: Hospes eram & collegistis me.

Multi sunt *fratres & sorores*, qui *nudi* incedunt, Jac. 2. v. 15. hos vestibus operi. Qui habet duas tunicas, det non habenti, Luc. 3. v. 11. Quod Episcopum Martinum fecisse legimus. Id Servator similiter laudabit, inquit: Nudus fui, & operuistis me.

Multi sese offerunt *infirmi & agri*, qui cum Jobo testa se radunt, & sedent in medio pulvere, Job. 2. v. 8. cum Lazaro pleni

ulceribus sunt, Luc. 16. vers. 20. cum proficiscente in Hiericho sauciati & ad mortem usque vulnerati sunt, Luc. 10. v. 30. cum Epaphrodito usque ad mortem infirmantur, Phil. 2. v. 27. hos consilio, re & auxilio iuvare ne cessa. Non te pigeat visitare infirmum, Sir. 17. v. 39. Imitare Samaritanum, Luc. 10. v. 33. id Christus publice celebrabit, inquit: Infirmus fui, & visitastis me.

Tandem multi *captivi* sunt in mundo, sicut Petrus, Jacobus & Baptista incarcerati, Act. 12. v. 1. Matth. 11. v. 2. Paulus catenis alligatus, Act. 20. v. 22. 2. Cor. 11. v. 25. Apostoli cæsi, Act. 5. v. 40. propter Evangelium vincti, 2. Tim. 1. v. 8. exhibe illis opera misericordiae, ut eruas eos, qui ducuntur ad mortem, & qui trahuntur ad interitum, liberare ne cesses, Prov. 24. v. 11. aut alio modo eorum tribulationi communices, Phil. 4. v. 14. Exemplo Ebedmelech Jeremiam liberantis, Jer. 38. v. 4. c. 39. v. 18. hoc quoque Christus prædicabit, dicens: In carcere eram & venistis ad me.

O quanta gloria redundabit in pios,

quando Servator; caritatem, pietatem & alia bona opera coram Angelis & electis publice enarrabit & laudibus ornabit! In hoc enim omnes cognoscent, qui discipuli & imitatores ejus fuerint, Joh. 13. v. 35. nempe illi qui lucem suam ostenderunt coram hominibus, ut viderint opera eorum bona & glorificaverint Patrem, qui in cælis est, Matth. 5. v. 16. Hinc colligendum, quinam heredes salutis futuri sint, nempe non alii, quam illi, qui fidem suam ex operibus ostenderunt, Jac. 2. v. 18. & vocationem & electionem suam firmam fecerunt, 2. Petr. 1. v. 10.

Aperi ergo cor tuum erga afflictum, & Deus vicissim cataractas cæli aperiet, effusus benedictionem suam usque ad abundantiam, Mal. 3. v. 10. Qui enim dat pauperi, non indigebit, Prov. 28. v. 27. Beatus vir qui intelligit super egenum & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus &c. Psal. 41. v. 1. seqq.

Hanc optimam promissionem, in omnibus beneficis Christianis, implere dignetur Deus Opt. Max. per Jesum

Christum, Dominum nostrum, Amen.